

Social- och omsorgsnämndens internbudget för 2025 med plan för 2026–2030

Reviderad internbudget 2025-03-19

Kommunövergripande mål

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Ett tryggt och säkert Linköping

I Linköping är det tryggt att bo, leva och verka i hela kommunen. Det finns inte några områden som av polisen klassas som särskilt utsatta. De kommunala verksamheterna driver ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete på olika nivåer tillsammans med polis, näringsliv, civilsamhälle och andra aktörer i samhället. Skola och socialtjänst har en nära kontakt med polisen i det förebyggande arbetet för att skapa bättre förutsättningar att nå unga i ett tidigt skede. Alla kommunala verksamheter arbetar med att stärka såväl den upplevda som den faktiska tryggheten i offentliga miljöer.

Linköping har ett rikt idrotts- och kulturutbud där fler ges möjlighet att delta. Ideellt engagemang inom föreningar uppmuntras och idrottsföreningarnas arbete för samhället värdesätts. Genom en bred samverkan finns det möjlighet till aktivitet och rörelse för alla hela livet. Satsningar på arbete, skola och fritidsaktiviteter görs i samarbete med näringsliv och föreningsliv för att alla Linköpingsbor ska ha likvärdiga möjligheter att utveckla sina förmågor och forma sina liv. Särskilt viktigt är en meningsfull fritid i unga år. Fritidsverksamheten finns därför i fler stadsdelar för att komplettera skolan och erbjuda barn och unga en meningsfull fritid.

I ett skärpt säkerhetspolitiskt läge prioriteras insatser för höjd beredskap och ökad motståndskraft. Linköpings kommun tar ansvar för att säkra en stark civil beredskap och är en aktiv part i uppbyggnaden av totalförsvaret.

Ett Linköping med minskad segregation

I Linköping finns goda livschanser. Här skapas förutsättningar för ett jämställt och jämlikt samhälle.

För att minska skillnaderna i livsvillkor och för att skapa ett mer integrerat och tryggt Linköping tas ett gemensamt ansvar för Linköpings utveckling. Kommunen har ett tydligt, strukturerat och målinriktat arbete för att minska och motverka rumslig segregation som ger negativa effekter för samhället och individen. Arbetet med att motverka segregationens negativa effekter och de ojämlika livsvillkor den skapar är prioriterat.

Områden med socioekonomiska utmaningar förbättras strukturellt. Utanförskap bryts och bostadskarriär möjliggörs inom ett och samma område. De naturliga mötesplatserna för Linköpingsborna blir fler, och de finns för människor med olika kulturella och socioekonomiska bakgrunder samt för olika åldrar.

Ett Linköping i framkant inom miljö- och klimat

Linköping ligger i framkant med ett offensivt arbete för miljö och klimat. Linköpings kommun, Linköpingsbor och näringsliv arbetar tillsammans för att nå målet om netto noll växthusgasutsläpp senast 2045. Arbetet som präglas av samsyn och långsiktighet stärker näringslivet och bidrar till ökad livskvalitet för kommuninvånare. För att målen ska nås tillhandahåller kommunkoncernen robust och resurseffektiv el- och värmeproduktion där kontinuerlig teknikutveckling är en förutsättning. Hela kommunkoncernen verkar för en omställning till cirkulär ekonomi och delningsekonomi som omfattar hela Linköping. Genom ett samordnat och proaktivt klimatanpassningsarbete säkras kommunkoncernens verksamhet mot de klimatförändringar som ger effekt redan idag.

I miljöarbetet prioriteras insatser för att säkra en välmående och tillgänglig natur och miljö där kommunkoncernen även arbetar för att minska användningen av hälso- och miljöskadliga kemikalier.

Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv

Näringslivet skapar samhällsnytta i form av arbetstillfällen och utveckling vilket bidrar till kommunens tillväxt. Näringslivets kompetensförsörjning tillgodoses via högkvalitativ kommunal vuxenutbildning, ett brett utbud av relevanta YH-utbildningar och tillgänglig högre utbildning. LiU-studenter stannar, i allt högre grad, efter avslutade studier tack vare den goda arbetsmarknaden. Det är enkelt att starta,

driva och utveckla företag i Linköping, både i staden och på landsbygden. Som företagare är det enkelt att ta kontakt med kommunen för att få råd och stöd som kan underlätta vardagen.

Linköpings attraktionskraft för nyetableringar är fortsatt god tack vare tillgång på mark, kompetens, bostäder, service och god infrastruktur (inklusive el, värme och fjärrkyla). Väg- och järnvägsförbindelser är mycket goda och Linköping City Airport har en central regional funktion. Kommunens klustermiljöer växer och fler innovativa företag etableras som bidrar till kommunens ledande position inom teknik/IT samt lösningar för miljö- och klimatomställningen.

Linköpings utveckling utgår från helheten när nya stadsdelar planeras och hållbar omställning står i fokus. Trafiksystemet utvecklas genom olika samspelande mobilitetslösningar. Linköping har en attraktiv stadskärna och en levande landsbygd. Linköpings kommun skapar förutsättningar för en hög och jämn byggtakt som tillgodoser olika behov med fokus på företag och verksamheter. Linköping är, och förblir, den ekonomiska motorn i en växande region.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

I Linköping är välfärdsuppdraget överordnat. Alla Linköpingsbor kan känna sig trygga i att det finns en väl fungerande välfärd i livets alla skeenden. Kommunalt finansierade tjänster är effektiva och har kvalitet. Linköpings kommun är bra på service.

Vård, omsorg och socialtjänst finns nära Linköpingsborna. Inom vård och omsorg finns det flera alternativ som Linköpingsborna själv väljer mellan. Till exempel finns det inom hemtjänsten möjlighet att välja bort utförare och det finns fortsatta möjligheter att byta äldreboende. Äldre har också möjlighet att bo kvar hemma längre och det finns ett aktivt arbete för att minska och bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Det är ordning och reda i äldreomsorgen. Linköpingsborna kan räkna med en likvärdig vård och omsorg med kvalitet, oavsett utförare.

Familjer i Linköping känner trygghet i att barn har en tillvaro där de kan växa och utvecklas under goda förhållanden. Ett viktigt område för socialtjänsten är tidiga och förebyggande insatser. Kommunala insatser utformas för att underlätta vardagen och möta Linköpingsbornas behov. I alla kontakter med Linköpings kommun kan Linköpingsborna räkna med stöd i utsatta situationer.

Skolor med fokus på kunskap och studiero

Linköping är den bästa kommunen för barn och unga att växa upp i. Här får fler Linköpingsbor möjlighet till en lyckad skolgång och det finns utbildning för livet. Linköpings skolor präglas skolmiljön av lugn och studiero, här kan alla elever känna sig trygga. Barn och unga får rätt hjälpmedel i skolan för att nå sin fulla potential och kunskapskraven. Elever med särskilda behov erbjuds anpassad undervisning. Elever möts av kunniga och engagerade lärare med god språkkunskap. Skolorna arbetar förebyggande, och i nära samverkan, med tidiga insatser. Det finns en fungerande elevhälsa och skolan har en tät kontakt med föräldrar för att tidigt stötta elever.

Förskolan har en viktig roll åren innan skolplikten träder in. Förskolan ges också bättre förutsättningar att fokusera på varje barns behov genom mindre barngrupper och ökad grundbemanning. I grundskolan klarar fler elever kunskapskraven och så många som möjligt går gymnasiet med examen. SFI och andra vuxenutbildningar har hög kvalitet och genomströmning samt bidrar till en fungerande integration, individuell utveckling och leder till jobb.

Fler i jobb och egenförsörjning

I Linköping finns enkla vägar till egenförsörjning. Linköpingsbor går från bidragsberoende och utanförskap in i arbete och gemenskap genom stöd och tydliga krav på individen. Den kortaste vägen till att kunna försörja sig själv söks alltid och därmed den snabbaste vägen till integrationen för nyanlända. Kommunen prioriterar jobb och välfärd framför bidrag för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att öka samarbetet med myndigheter och det lokala näringslivet, där de flesta jobbtillfällen finns, så kortas tiden ytterligare.

Linköpings kommun är en aktiv part i arbetet med bra utbildningsinsatser, anställningar med anställningsstöd genom arbetsförmedlingen, serviceyrken och praktikplatser riktade till

långtidsarbetslösa med försörjningsstöd för ett vuxenliv i arbete. Utifrån sin förmåga är alla människor delaktiga i arbetslivet och tar ansvar för sin försörjning. Kommunen kan, genom att återta delar av verksamhet i egen regi när avtalen med de privata aktörerna upphör, skapa platser inom till exempel städning eller parkskötsel för arbetsträning.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

En hållbar ekonomi

Linköpings kommun har en stark och hållbar ekonomi. Det förs en ansvarsfull ekonomisk politik i såväl goda som sämre tider. Den kommunala kärnverksamheten är prioriterad, kostnadseffektiv och möter Linköpingsbornas behov. Lokalerna är ändamålsenliga och används effektivt. Kommunens bolag har en kostnadseffektiv verksamhet på affärsmässig grund. Bolagen har en ekonomisk ställning som medger utveckling och investeringar utan ägartillskott. En ordnad ekonomi möjliggör satsningar för att klara välfärdsuppdraget. Linköpingsborna ska kunna räkna med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

En organisation med hög produktivitet och effektivitet

Linköpingsborna är trygga med att offentliga medel används på rätt sätt. Kommunens resurser prioriteras till kärnverksamheterna som präglas av ordning och reda. Det finns höga krav på effektivitet, kvalitet och flexibilitet. Med en öppen och tillåtande attityd för nya lösningar arbetar kommunen aktivt för att effektivisera verksamheten och skapa bättre tjänster för Linköpingsborna. Kommunen testar och utmanar digitaliseringens möjligheter för att service och tjänster ska vara snabb, tillgänglig och korrekt. Verksamhetsutvecklingen är innovativ, kunskapsbaserad och bidrar till en hållbar utveckling.

Kärnverksamhet som skola, vård och omsorg är välfungerande och fria från oseriösa aktörer. All verksamhet, oberoende av utförare, följs noggrant upp mot högt ställda kvalitetskrav.

Inom klimat och miljö ligger såväl Linköping som den kommunala verksamheten i framkant. All verksamhetsutveckling görs med Linköpingsborna samt social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus. Det bedrivs ett kontinuerligt jämställdhets- och mångfaldsarbete för att utveckla verksamheterna.

I Linköping finns en aktiv samverkan mellan Linköpingsborna, näringsliv, universitet och civilsamhället. Alla är delaktiga i kommunens utveckling och bidrar till att driva Linköping framåt och ska därför ges goda villkor för att delta i utformning och leverans av välfärdstjänster.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Linköpings kommun är en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning

I Linköpings kommun känner varje medarbetare arbetsglädje och stolthet, har inflytande och möjlighet att utvecklas. Det finns goda förutsättningar att arbeta i hela kommunen. Arbetsgivaren medverkar till medarbetarnas kompetensutveckling och höga krav ställs på både yrkeskunskap och språkkunskap. Arbetsvillkoren upplevs som goda och kommunens arbetsplatser är trygga och säkra samt präglas av öppenhet och inkludering. Chefer och medarbetare arbetar tillsammans för en god organisatorisk och social arbetsmiljö. Arbetssätt för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare är under ständig utveckling liksom nya sätt att organisera och utföra arbetet för en hållbar kompetensförsörjning.

Medarbetare är ambassadörer för sin verksamhet och rekommenderar kommunen som arbetsgivare. Fler medarbetare väljer att arbeta längre och med önskad sysselsättningsgrad.

Innehåll

Hållbara och långsiktiga insatser	6
Internbudget 2025 med plan för 2026–2030	7
Nämndens uppdrag	7
Ekonomi	9
Driftsammandrag, mnkr	9
Förklarande text till förslag till förändringar	11
Nämndens kostnader och intäkter	14
Investeringar	15
Nämndens inriktning och mål	15
Inriktning	15
Nämndmål	18
Nämndens verksamhet	22
Verksamhetsstyrning	22
Ekonomistyrning	22
Volymutveckling	23
Personal	24
Planer och program	25
Avgifter	25
Uppföljning av kommunala och privat utförare	25
Uppdrag från nämnden	25

Bilagor till internbudgeten:

1. Förvaltningens verksamhetsplan med bilagor
2. Internkontrollplan
3. 10-årig lokalförsörjningsplan
4. Objektplan

Hållbara och långsiktiga insatser

Den socialtjänst och omsorg som ges inom Linköpings kommun ska hålla en hög kvalitet. Oavsett om du har en funktionsnedsättning, drabbas av ohälsa eller behöver stöd på ålderns höst så ska du kunna känna dig trygg i att omsorgen finns där för dig.

Våra insatser måste vara flexibla nog för att dels kunna möta de invånare som har störst behov av hjälp och stöd och dels kunna hantera att människors behov av insatser förändras med tiden både i omfattning och form. Det ställer krav på oss att orka utvecklas och testa nya metoder och också vara ödmjuka nog att ändra på det som inte fungerar eller ger tillräckliga resultat.

Under 2025 kommer vi fortsatt att arbeta med nämndens underskott, vi har alla där ett ansvar i att se och identifiera förbättringar och effektiviseringar som går att göra.

Samtidigt ska vår handläggning av serveringstillstånd fortsatt hålla minst lika hög kvalitet, vi är bland de bästa i landet. Vi ska också fortsätta fokusera på att verkställa beslut och korta köerna till olika boenden genom att bland annat utveckla arbetet med flyttkedjor inom LSS och socialpsykiatri så att fler invånare får den hjälp som de behöver. Vi ska fokusera mer på insatser på hemmaplan istället för insatser på annan ort. Under 2025 kommer också socialtjänsten flyttas ut till nya stadsdelar så att invånare i fler områden upplever att vi finns närvarande och tillgängliga. Samtidigt är det viktigt att vi inte tar på oss uppgifter som inte är våra, om vi börjar arbeta med sådant som inte ingår i vårt uppdrag så kommer andra människor som behöver hjälp att få stå tillbaka eller vänta längre på sin hjälp.

Linköping är en fin och välmående stad, men även i Linköping finns det personer som behöver olika former av hjälp- och stödinsatser. För dessa personer ska socialtjänsten och omsorgen i Linköping vara en trygg famn, som alltid finns där när behov uppstår men som också ställer krav på att varje person har ett eget ansvar för hur deras liv ska utformas. Våra insatser kan göra skillnad men förutsätter att individer är villiga till förändring.

Annika Krutzén (M)

Ordförande för social- och omsorgsnämnden

Internbudget 2025 med plan för 2026–2030

För Linköpings kommun är verksamhetsresultat centralt, det vill säga det resultat och de effekter som verksamheten får för de som använder kommunens tjänster. Kommunens verksamheter ska sträva efter att utifrån de givna resurserna optimera nyttan för de som använder kommunens tjänster. Budgetprocessen är förändringsinriktad och fokuserar på vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden.

Kommunens reglemente anger också förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i intern budgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt där nämnderna ansvarar för att effektiviseringar och prioriteringar görs inom nämndens ram.

Nämndens internbudget anger riktning och förutsättningar för nämndens verksamhet och utveckling.

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i Linköpings kommuns reglemente, för social- och omsorgsnämnden som tillhör sektor välfärd och socialpolitik är uppdraget:

Nämnden ska inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt:

- socialtjänstlagen, förutom avseende personer som är 65 år och äldre samt avseende försörjningsstöd och hemtjänst oavsett ålder
- socialtjänstlagen, socialpsykiatri oavsett ålder
- socialtjänstlagen, missbruksvård oavsett ålder
- socialförsäkringsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga
- lag om vård av missbrukare i vissa fall
- lag om mottagande av asylsökande
- mottagande av ensamkommande barn
- brottsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- föräldrabalken
- namnlagen
- äktenskapsbalken
- lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
- lotterilagen
- alkohollagen
- körkortslagen
- nikotinlagstiftningen, utom den tillsyn som ankommer på bygg- och miljönämnden
- kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- lag om allmän försäkring
- lag om allmänna barnbidrag
- lagen om medling med anledning av brott
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

För personer som är under 65 år svarar nämnden även för:

- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel till personer under 65 år
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens ansvarsområde
- rekrytering och utbildning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner
- fördelning av föreningsbidrag

Nämnden ska besluta om utdelning i vissa donationsstiftelser med sociala ändamål.

Nämnden ska verkställa uppdraget genom beställning eller eget utförande under förutsättning att utförandet av verksamheten till stor del bedrivs i egen regi och/eller inte bedöms lämplig för konkurrensutsättning.

Ekonomi

Driftsammandrag, mnkr

Driftsammandraget för budgeten redovisas med samma klassificering (verksamhetskoder) som i delårsrapporter och verksamhetsberättelse. Intäkts- och kostnadsraden redovisas brutto inklusive interna transfereringar till och med 2024. Från och med budget 2025 redovisas intäkter respektive kostnader netto. "Varav" listar de största förändringarna inom respektive verksamhetsgrupp jämfört med utfall 2024. Pris- och lönekostnadsuppräknig uppgår i snitt till 3,1% för helåret, 55 mnkr.

Driftsammandrag, netto mnkr, Verksamhet	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	3	3	0	0	0	0	0	0
130 - Övrig politisk verksamhet	2	1	0	0	0	0	0	0
131 - Överförmyndare	-1	1	0	0	0	0	0	0
267 - Alkohol tillstånd mm	0	0	0	0	0	0	0	0
510 - Vård och omsorg om äldre	-132	21	23	23	23	23	23	23
513 - Insatser enligt LSS, SFB och HSL	963	914	942	950	964	978	992	999
<u>Varav ökning vs 2024:</u>								
Nytt gruppboende Vikingstad			3	3	3	3	3	3
Nytt gruppboende Stolplyckan			7	7	7	7	7	7
Nya gruppboenden			3	16	30	44	58	65
Satsning ej verkställda beslut, inkl daglig verksamhet			12	12	12	12	12	12
Ökning pris och lön (index), overhead			46	46	46	46	46	46
Åtgärdsplan (ökn vs 2024)			-45	-50	-50	-50	-50	-50
Övrigt			2	2	2	2	2	2
520 - Insatser personer m funkt.nedsättn	215	183	171	176	176	176	176	176
<u>Varav ökn vs 2024:</u>								
Upphandl verks från idéburna org			5	10	10	10	10	10
Nytt gruppboende Harvestad			5	5	5	5	5	5
Ökning pris och lön (index), overhead			10	10	10	10	10	10
Åtgärdsplan (ökn vs 2024)			-16	-16	-16	-16	-16	-16
Övrigt			-15	-15	-15	-15	-15	-15
559 - Vård för vuxna med missbruksproblem	121	119	134	123	123	123	123	123
<u>Varav ökning vs 2024:</u>								
Ökning pris och lön (index), oh			6	6	6	6	6	6
Åtgärdsplan			-2	-2	-2	-2	-2	-2
Övrigt			11	11	11	11	11	11
569 - Barn och ungdomsvård	537	525	571	548	549	549	549	549
<u>Varav ökning vs 2024:</u>								
HVB			6	6	6	6	6	6
Ökad volym och komplexitet placeringar			20	20	20	20	20	20
Ökning pris och lön (index) samt overhead			28	28	28	28	28	28
Åtgärdsplan (ökn vs 2024)			-25	-25	-25	-25	-25	-25
Övrigt			17	-6	-5	-5	-5	-5

Driftsammandrag, netto mnkr, Verksamhet	Bokslut 2023	Bokslut helår 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
571 - Övriga insatser till vuxna	34	28	28	28	28	28	28	28
575 - Ekonomiskt bistånd	3	3	2	2	2	2	2	
585 - Familjerätt och Familjerådgivn.	14	12	15	15	15	15	15	15
600 - Flyktingmottagande	23	20	29	24	24	24	24	24
922 - Socialförvaltningen	44	47	10	20	20	22	22	23
<u>Varav ökning vs 2024:</u>								
Effekt av orgförändr förv (ÄN/SOF)			11	11	11	11	11	11
Overhead internt (nya ekstyrningsprinciper)			-37	-37	-37	-37	-37	-37
Ny socialtjänstlag (statsbidrag)			-17	0	0	0	0	0
Drottng 45, dubbla hyror, flyttkostn			9	0	0	0	0	0
Digitalisering, ökning pris och lön (index)			2	3	3	4	4	5
Förstärkta kontroller välfärdsbrott			4	5	5	6	6	6
Åtgärdsplan			-8	-8	-8	-8	-8	-8
Ofördelade kostnadsreduceringar	0	0	0	-13	-34	-53	-67	-75
Summa nämndens internbudget	1824	1877	1926	1896	1891	1888	1888	1888
varav intäkter	-1059	-1008	-477	-477	-477	-477	-477	-477
varav kostnader	2883	2885	2403	2373	2368	2364	2364	2364

Som en effekt av omorganisation, omläggning av ID:n och nya ekonomistyrningsprinciper kan den budgeterade fördelade kostnaden för verksamhetskoderna ovan att kunna komma förändras under året.

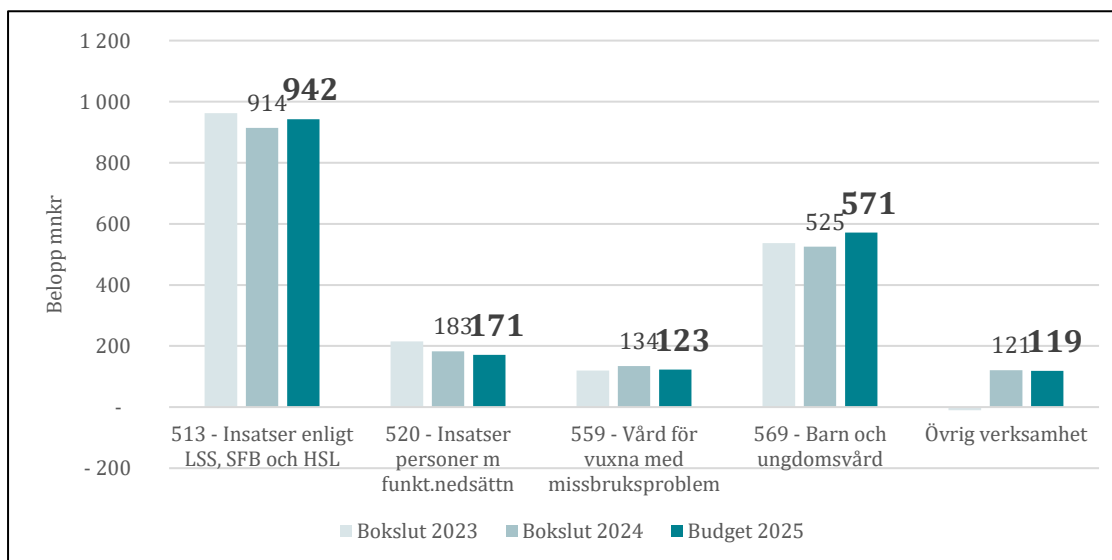

Diagram: Förändringar i de största verksamhetsgrupperna

Förklarande text till förslag till förändringar

Social och omsorgsnämnden har fått i uppdrag att revidera internbudget 2025 utifrån justering i tilläggsbudget efter beslut i kommunfullmäktige 2025-01-28 §4. Social och omsorgsnämnden har i tilläggsbudgeten tilldelats utökade ramar med 40,8 mnkr. De utökade ramarna kommer att riktas mot följande satsningar:

- Utökning av platser inom daglig verksamhet.
 Detta prioriteras utifrån demografisk utveckling och en därmed sammanhängande ökning av behovet. Utöver den demografiska utvecklingen ser förvaltningen också ett ökat behov utifrån ändrade förutsättningar på arbetsmarknaden samt en ökning av autismspektrumdiagnoser. Antalet brukare med mycket omfattande stödbehov har ökat och förväntas öka ytterligare de närmaste åren. Idag har förvaltningen svårighet att verkställa beslutade insatser bland annat till gruppen med omfattande stödbehov, och utökningen syftar till att komma tillrätta med detta.
- Förstärka organisationens kapacitet att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott.
 Socialförvaltningen har identifierat tre områden där risken för välfärdsbrott är särskilt hög och avser att fokusera på dessa. Detta gäller föreningsbidrag, personlig assistans och upphandlad verksamhet.
- Utökade insatser för barn och unga.
 Antalet barn och unga som är i kontakt med socialtjänsten har ökat under 2024 vilket medfört behov av fler insatser. Förvaltningen har inriktning på ökade insatser på hemmaplan, något som medför behov av mer omfattande öppenvårdsinsatser som t ex förstärkt öppenvård. Det finns också en stark förväntan på socialtjänsten att ha fler tidiga insatser i den nya socialtjänstlagen.
- Finansieringsprincipen som avser överflytt av uppdrag eller nya beslut från regeringen.

I social- och omsorgsnämndens internbudget som beslutades oktober 2024 finns också följande politiska satsningar:

- Helårskostnad för uppbyggnad av det planerade HVB-hem som startades under 2024, 4,5 mnkr. Verksamheten har fått en något förändrad inriktning än vad som tidigare planerades. Total kostnad för verksamheten i egen regi är 9,5 mnkr.
- Brottsförebyggande arbete bland ungdomar 20 mnkr, en satsning som redan finns i budget 2024. Mycket förebyggande arbete sker men en stor andel måste användas till placeringar på grund av det samhällsklimat som råder. Placeringskostnader för gängrelaterad kriminalitet ligger kvar på en stabilt hög årsnivå på cirka 40 mnkr.
- Upphandling reserverad för idéburna organisationer med effekt 5 mnkr 2025 och 10 mnkr helårseffekt från 2026. Arbete påbörjas med att definiera vilka verksamheter som ska upphandlas och målet är att avtal ska vara på plats från och med halvårsskiftet 2025.
- Gruppboendestäder 13,5 mnkr. Serviceboendet i Stolplyckan har tidigare lagts för att tillskapa fler boendeplatser. Gruppboendestäder i Vikingstad startas upp i slutet av 2024 och Harvestad i början av 2025.
- Nära socialtjänst och förstärkt bemanning, 6,5 mnkr som täcker etablering av ny lokal i Ryd till nära socialtjänst samt ökade kostnader för bland annat införande av 11-timmars vila inom LSS- och socialpsykiatri samt socialjouren.

Förändringarna i driftsekonomitabellen förklaras nedan.

För **Nämnd och styrelseverksamhet och Övrig politisk verksamhet** förväntas inga större förändringar. **Alkoholtilstånd** inkluderar nämndens kostnader för alkoholhandläggare och de avgifter som debiteras. Verksamheten ska vara självfinansierande och inte ge några över- eller underskott.

I **Insatser enligt LSS, SFB, HSL** ingår LSS-boenden i egen regi och upphandlade utförare samt externplaceringar, assistans samt daglig verksamhet. Trots en ambitiös åtgärdsplan som kommer att innebära kostnadsminskningar kommer omfattningen att öka på grund av uppstart av nya gruppboenden. Två boenden, Vikingstad och Stolplyckan öppnas 2024. De nya boendena finansieras med en utökning av ram. 2026 planeras ytterligare två boenden och 2027 ett boende. Därefter ska åtgärdsplanen ha gett effekt genom rätt insats används till rätt behov och därmed kan den tidigare planerade utbyggnaden förskjutas framåt jämfört med tidigare budgetar. I budgeten finns antagandet att OPI-index kommer att vara något högre än kommunens index men inte i lika hög grad som de senaste två åren. Budgeten och åtgärdsplanen inkluderar att personlig assistans som kommunen ansvarar för upphandlad till 2025.

Insatser för personer med funktionsnedsättningar. Här ingår socialpsykiatri, vilket omfattar boenden som är upphandlade och i egen regi samt externa placeringar, boendestöd, dagverksamhet för målgruppen samt personliga ombud. Ett boende i Harvestad kommer att öppnas i början av 2025. Resultatet har viss OPI-påverkan på samma sätt som för LSS.

Vård för vuxna med missbruksproblem omfattar dygnsvård, stödboenden samt dagvård missbruk. Ett lågröskelboende planeras, något som var inkluderat redan i budget 2024. Förvaltningen har genom strukturerat arbetssätt och arbete med hemmaplanslösningar lyckats minska kostnaderna för placeringar med 30 mnkr över tre år. I slutet av 2023 sågs dock en trendförändring med LVM-placeringar som medfört att kostnaderna återigen ökar. Budget 2025 har ambitionen att komma ned till den tidigare nivån. Vissa statsbidrag försvinner 2025 men samtidigt stärks ekonomin upp med statsbidraget för nya socialtjänstlag.

Barn och ungdomsvård inkluderar kostnader för dygnsplaceringar i HVB- och SiS-hem, arvoderade eller konsulentstödda familjehem samt öppna insatser för barn och unga, områdesarbete och kontaktfamiljer. Här är fokus på uppstart av ny verksamhet som fått en något annorlunda inriktning för mer komplexa individer och situationer. Utöver det pågår intensivt arbete med att säkra hemtagning med insatser på hemmaplan bland annat genom att förstärka öppenvården. Placeringarna blir mer komplexa och grundläggande volymer fortsätter att öka. För att motverka den kostnadsutveckling det medför måste arbetet med insatser på hemmaplan intensifieras.

För **Övriga insatser för vuxna, Ekonomiskt bistånd samt Familjerätt och familjerådgivning** förväntas inga större förändringar.

För **Flyktingmottagande** som för närvarande har lägre antal asylsökande än tidigare år, räknar förvaltningen med att kunna avsluta hyresavtal och därmed minska lokalkostnader. Dessa har tidigare delvis kompensats av Migrationsverket.

I **Socialförvaltningen** ingår den övergripande stöd- och ledningsstrukturen. 2025 belastas av engångskostnader för att samlokalisera förvaltningens kontor till Drottninggatan 45, såväl dubbla hyreskostnader under hösten, investeringar som flyttkostnader. Ökade kostnader uppstår också på grund av uppdelningen av förvaltningarna (social- och omsorgsförvaltningen och Leanlink) då viss overhead som tidigare debiterats äldre-nämnden tas bort och ger en minskad intäkt. PM3-objektet förstärks med 1 mnkr för att kunna implementera fler digitala lösningar som ska förenkla för både brukare och medarbetare.

Statsbidraget för ny socialtjänstlag tillförs från och med halvåret 2025, där förvaltningen gör bedömningen att första halvåret kan kraven till stor del kan mötas upp med befintliga resurser och insatser och därmed inte kommer att innebära ökade kostnader. Linköpings kommun har dels påbörjat införande av nära socialtjänst och dels arbetar redan tidigare med hög nivå av serviceinsatser. I planen 2026 och framåt görs antagandet att kostnaderna ökar motsvarande statsbidragets nivå. I och med samordning av ekonomistyrningsprinciper fördelas gemensamma stödresurser ut till avdelningarna och kopplade verksamhetskoder vilket innebär minskad kostnad på raden socialförvaltning och ökade kostnader på respektive verksamhetskod.

Sammanfattningsvis har nämnden balans i ekonomin för budget 2025. Förutsättningen för detta är att förvaltningen kan genomföra de aktiviteter som är planerade och få effekt av åtgärdsplanen. För 2024 har åtgärdsplanen inte kunnat genomföras under det tidsspann som var planerat. Planen beslutades i mars fick inte helårseffekt. Många förändringsprocesser går långsammare än tänkt, och det är en komplex plan med många faktorer och aktiviteter som behöver falla på plats. Inför 2025 har förvaltningen gått igenom, värderat och reviderat åtgärder och planerad effekt. Till största delen bibehålls aktiviteterna men ligger över en längre implementeringsperiod. En annan osäkerhet är samhällsutvecklingen som har en stor påverkan på socialförvaltningens verksamhet och kostnader, framförallt inom Barn och unga. För planperioden 2026-2030 kommer inte ekonomin att vara i balans. Detta beror på det förväntade ökade behovet av gruppbofoster som inte har någon finansiering.

Tabellen nedan visar åtgärdsplanerna brutto per verksamhetsområde. Den åtgärdsplan som var planerad i budget 2024 blev i utfallet 48 mnkr. För budget 2025 har effekterna av åtgärdsplanen reviderats men är fortfarande på en ambitiös nivå och förutsättningen för att nämndens ekonomi ska vara i balans.

	Budget helår 2024	Utfall 2024	Budget 2025 utöver utfall 2024
Ursprunglig åtgärdsplan 2023-2024, brutto mnkr	122		166
Årets åtgärdsplan, mnkr	122	48	96
Åtgärdsplan per verksamhetsområde			
513 - Insatser enligt LSS, SFB och HSL	36	9	45
520 - Insatser personer m funkt.nedsättn	23	15	16
559 - Vård för vuxna med missbruksproblem	9	7	2
569 - Barn och ungdomsvård	49	12	25
922 – Socialförvaltningen	5	5	8
Totalt	122	48	96

Nämndens kostnader och intäkter

Intäkter

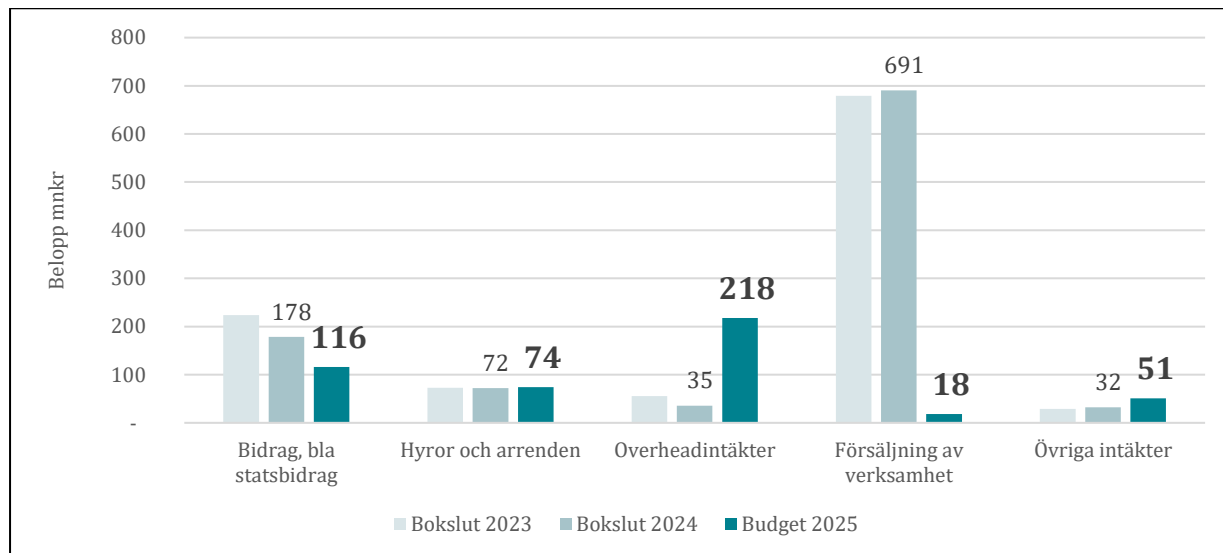

Diagram: Förändringar av intäkter

Vissa statsbidrag kan försvinna från 2025. Samtidigt har beslut tagits om ett nytt statsbidrag för införande av ny socialtjänstlag. Overheadintäkter ökar som en följd av gemensamma ekonomiska styrprinciper i hela förvaltningen. Försäljning av verksamhet påverkas av internt transfereringar som försvinner från 2025.

Kostnader

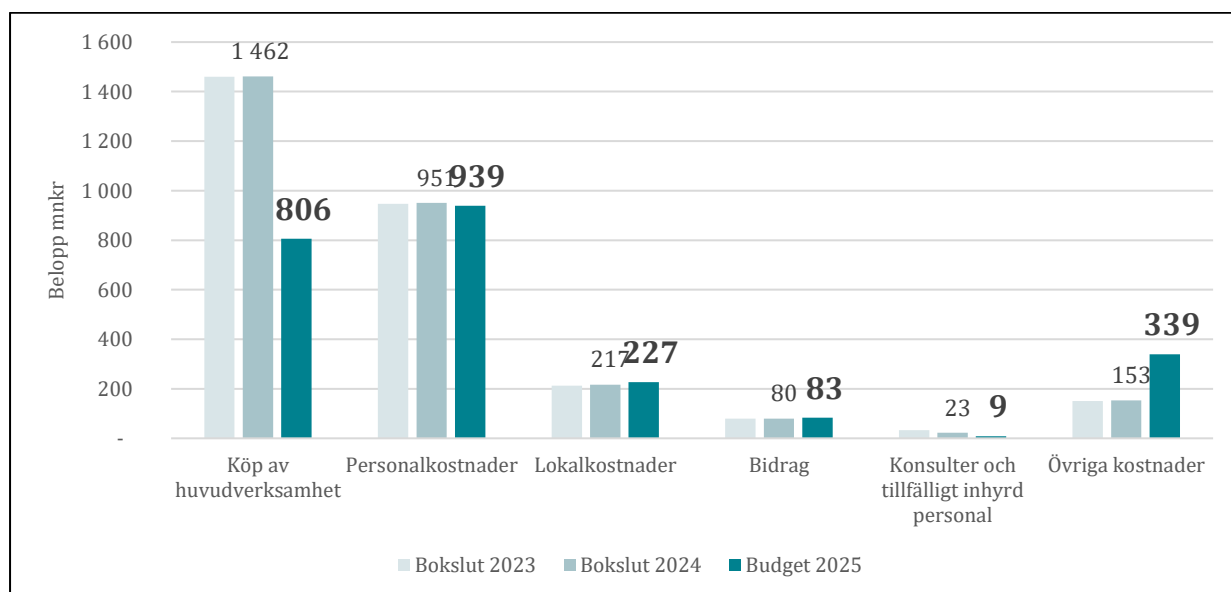

Diagram: Förändringar av kostnader

Kostnaden för köpt verksamhet påverkas av att interndebiteringar försvinner från 2025. Den påverkas även av index och OPI medför, upphandlingen av personlig assistans samtidigt som aktiviteter i åtgärdsplanen drar ned nivån.

Personalkostnaderna minskar på grund av att personlig assistans i egen regi avvecklas samt att bemannings- och schemaplaneringsprojektet förväntas ge effekt som en del av åtgärdsplanen. Även konsulter och tillfälligt inhyrd personal ska minska.

Investeringar

Investeringar netto, belopp mnkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Drottninggatan 45	2,0	5,3					
Övriga investeringar	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Summa investeringar	4,3	7,6	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
<i>varav inkomster</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>varav utgifter</i>	4,3	7,6	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3

Förvaltningen kommer under 2025 att samlokalisera alla nuvarande kontor till nya kontorslokaler på Drottninggatan 45, vilket kommer att medföra investeringar i framförallt kontorsutrustning. Dessa kan i ett senare skede komma att fördelas mellan SON och IAF.

Övriga investeringar är diverse investeringar av utrustning i lokaler på kontor och boenden. Dessa minskar något i och med flytten till Drottninggatan.

Utöver det ovan redovisade har nämnden indirekta större investeringar i framförallt gruppboenden. Investeringen hanteras inom Lejonfastigheter och kostnaden ingår i nämndens ekonomi i form av hyror.

Nämndens inriktning och mål

Inriktning

SON har inför 2025 ett underskott att hantera och under 2023 och 2024 har flera åtgärdsplaner beslutats med aktiviteter på olika nivåer för att nå en budget i balans. För att ändå skapa förutsättningar att möta behoven hos invånare som har behov av insatser inom SON:s ansvarsområde behöver en omställning av verksamheten ske. Omställningen innebär att främst erbjuda insatser i den egna kommunen och i så stor utsträckning som möjligt; i det egna hemmet. Detta är en genomgripande omställning för samtliga målgrupper men utformning av insatser och konkret verksamhet kommer att skilja sig åt mellan de olika målgrupperna. Digitalisering och digital mognad kommer att spela en stor roll i utformandet av nya insatser och arbetssätt

I och med införandet av en ny socialtjänstlag behöver en stor del av nämndens fokus riktas mot att uppnå intentionerna med att arbeta tidigt och förebyggande, bland annat genom att erbjuda en rad insatser utan föregående biståndsprövning. I detta arbete behöver det säkerställas att dessa insatser kommer de målgrupper till del som har de största och mest prioriterade behoven. Detta gäller såväl barn- och unga som vuxna.

Samtidigt som intentionen med nya socialtjänstlagen pekar på ett förstärkt ansvar i det tidiga och förebyggande arbetet finns även andra utredningar som påtalar behov av socialtjänstens insatser

som mer repressiva och kontrollerande. Att hitta balansen mellan socialtjänstens olika uppdrag kommer vara grunden för ett stort värderingsarbete som behöver hanteras i ett samverkande kommunperspektiv såväl som med övriga myndigheter och Regionens verksamheter.

Lokalförsörjningsplanen visar på flera områden som långsiktigt behöver säkerställas. Behovet av lokaler för att driva verksamhet kommer att fortsätta öka men för att möta högre kostnader behöver ett arbete göras för att effektivisera befintliga och framtida lokaler. Hur våra verksamheter ska kunna bedrivas i lokaler som möter behov av digitala arbetsätt, ökad klimatpåverkan och med beredskap för krissituationer är högt prioriterat. Dessa omställningar kommer att kräva investeringar i redan befintliga lokaler.

Att öka den digitala mognaden hos både personal och användare av nämndens insatser är en förutsättning för att kunna lyckas i uppdraget att stödja varje individ till att leva ett så självständigt liv som möjligt. Digitaliserings och AI:s möjligheter är idag oöverskådliga men med ett innovativt förhållningssätt och en grundläggande viljeinriktning att involvera samtliga medarbetare i en sådan utvecklingsresa kan vi både förbättra våra brukares livskvalitet samt möta den kompetensförsörjning utmaning vi hanterar just nu.

Barn - och unga

Socialtjänstens arbete med barn, unga och deras familjer får i och med införandet av den nya socialtjänstlagen nya stora möjligheter. Att sänka trösklarna till stödinsatser och öka förutsättningarna för enkel samverkan med övriga arenor där barn, unga och deras familjer befinner sig kommer bidra till en mer holistisk syn på barns behov vilket kommer leda till med holistiska och personcentrerade lösningar. Att involvera individen, familjen och nätverk, både privata och professionella i utformandet av insatser är en viktig förutsättning för att lyckas med ett förändringsarbete på hemmaplan. Förvaltningen behöver bygga samverkansstrukturer och allianser med både familjer och andra myndigheter för att snabbt kunna agera när situationer inträffar som öppnar ett förändringsfönster. Vi behöver tillsammans med andra bli duktiga på att förutse dessa situationer och ha mod och kraft att agera personcentrerat när de uppstår.

Fler barn än tidigare erhåller diagnoser och/eller är i behov av psykiatrisk vård. En del av dem uppvisar redan i väldigt ung ålder behov av särskild omsorg utanför hemmet. För att säkerställa att dessa barn får en stabilitet och ett sammanhang nära sin familj pågår ett arbete inom förvaltningen med att tillskapa ett Hem för vård och boende utformat för enskilda lösningar med möjlighet till en till en personal, dvs att varje enskilt barn har sin egen behandlare och få eller inga aktiviteter under dagen delas med övriga boende/barn.

Det sker en ökning av orosanmälningar i Linköping och samma mönster sker nationellt. För att kunna möta dessa behov krävs omställning av befintlig verksamhet som ligger i linje med intentionerna av nya socialtjänstlagen.

Målgrupper inom ramen för LSS

Behovet att fritids och korttidsverksamhet inom LSS barn förväntas öka under de närmsta åren. Nuvarande kapacitet inom verksamheten är idag inte fullt nyttjad. Med en flytt till mer anpassade lokaler och tydligare reglering av hur tider bokas och fördelas kan fler familjer erhålla ett sammanhållet stöd och den förväntade behovsökningen kunna mötas utan tillskjutande resurser. Nya arbetsätt och en möjlighet att erbjuda fler familjer längre vistelser på korttids möjliggör även att reducera antalet heldygnsbosende enl 9:8. Dessa omställningar förutsätter i vissa delar samverkan med utbildningsförvaltningen för att möjliggöra för familjer att nyttja fritidsverksamhet i anslutning till skoldagen. Det blir mer komplext för dessa familjer då skola och fritids geografiskt kan vara åtskilda från varandra.

En genomlysning av nuvarande behov för personer boende inom särskilt boende visar att flera i dagsläget skulle klara ett mer självständigt boende med stöd. Genom införandet av träningsboende som princip ökar förutsättningarna för en bättre bedömning av individens funktionsnivå vilket kan medföra att fler personer får möjlighet att erhålla ett boende där de kan leva så självständigt som möjligt. Med nya arbetsätt inom boendestöd och digitaliserade stödfunktioner, fler öppna verksamheter för samvaro, kan behovet av särskilda boendeplatser reduceras och prioriteras till dem med störst behov.

För att långsiktigt kunna möta behoven av boende för dessa målgrupper inom de ekonomiska ramarna samt med hänsyn till kompetensförsörjningens utmaningar så ska en omställning successivt ske till att i större utsträckning möta behoven i form av servicebostäder med ett större antal boendeplatser jmf med gruppboende. Endast de med de mest omfattande behoven ska erbjudas gruppboende. Linköpings kommun har i dagsläget i jämförelse med andra kommuner en större andel boendeplatser totalt vilket tyder på att det finns förutsättningar för att arbeta med omställning.

Vuxna

Det finns ett fortsatt behov av att utveckla boendeformer för vuxna personer som står utan boende och har ett långvarigt missbruk och/eller psykiska svårigheter. Detta arbete kräver fortsatt samverkan med Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen. Det förutsätter även att vi gör en genomlysning av de boendevalternativ vi har idag och utifrån det långsiktigt tar ställning till vad dessa grupper ska erbjudas och vilka boendeformer förvaltningen ska tillskapa. Ett viktigt arbete är att utveckla konceptet "Bostad först" vilket kräver nära samverkan med fastighetsägare.

För att långsiktigt kunna möta nuvarande och växande behov för målgrupperna förutsätts att vi utvecklar stödet i det egna hemmet. Användandet av digitala lösningar är en nödvändig förutsättning för att utveckla det stödet. Stödet behöver syfta till att utveckla förmågor hos den enskilde men även stadigvarande och kompensande stöd. Dessa insatser ska även kunna utgöra ett komplement eller alternativ till insatser enligt LSS.

Medarbetare

Chefernas roll i att leda förändring är avgörande för att socialförvaltningen ska kunna möta de utmaningar den står inför. För att kunna leverera välfärdstjänster av hög kvalitet krävs att cheferna får rätt förutsättningar att skapa en stimulerande och meningsfull arbetsmiljö, som kan minska personalomsättningen och säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning. Detta innefattar effektiv användning av medarbetarnas kompetens, anpassning av arbetsmetoder och ett strategiskt användande av teknik.

Cheferna måste kontinuerligt utveckla både sin egen och sina medarbetares kompetens för att kunna hantera komplexa krav och ny lagstiftning. För att attrahera och behålla medarbetare krävs ett tillitsfullt ledarskap som erbjuder goda anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Sammanfattningsvis är ett starkt och flexibelt ledarskap avgörande för att kunna driva nödvändiga förändringar och upprätthålla hög kvalitet i välfärdstjänsterna.

Nämndmål

Målområde Samhälle

Kommunövergripande mål: Ett tryggt och säkert Linköping

Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	Riktning 2024	Riktning 2025
En socialtjänst som tidigt upptäcker och förebygger våld	Andel vuxna och barn som är aktuella och har fått frågor om våldsutsatthet.	iu	8 %	Öka	Öka

Kommunövergripande mål: Ett Linköping med minskad segregation

Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	Riktning 2024	Riktning 2025
Ett Linköping med minskad segregation	Andelen elever i socialt utsatta området som klarat alla ämnen i åk 6		34 % Samtliga områden: 78 %	Utfall: 31 % Samtliga områden: 78 %	öka

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	Riktning 2024	Riktning 2025
Ett Linköping med en nära socialtjänst	Andelen aktualiseringar som avslutas med hänvisning till service	592 st 9,4 %	591 st 8,7 %	öka	öka
	Antalet inledda utredningar	1447	1432	minska	minska
	Andelen utredningar barn och unga som avslutas med konstaterat behov av insats men samtycke ej föreligger.	17%	20%	minska	minska
Tillgängliga vård, stöd och omsorgstjänster med hög kvalitet	Antalet ej verkställda beslut ska minska	IFO: 67 per kvartal LSS: 71 per kvartal	IFO: 49 per kvartal LSS: 99 per kvartal	minska	minska

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: En hållbar ekonomi

Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	Riktning 2024	Riktning 2025
Hållbar ekonomi	Andel konsulentstödda familjehem i relation till arvoderade familjehem	39%	29%	<29%	<25%
	Kostnad (kr/inv) för missbruksvård <i>(jmf R12 i kr och %)¹</i>	761 (-287 kr, -27%)	787 (-347 kr, -31%)	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12
	Kostnad (kr/inv 0-20) för HVB barn och unga <i>(jmf R12 i kr och %)</i>	4 705 (+393 kr, +9%)	5 432 (+370 kr, +7%)	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12
	Kostnad (kr/inv 0-20) för familjehem barn och unga <i>(jmf R12 i kr och %)</i>	3 900 (-384 kr, -9%)	4 211 (-746, -15%)	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12
	Kostnad (kr/inv) för öppna insatser barn och unga <i>(jmf R12 i kr och %)</i>	993 (+174,+21%)	1 368 (+425, +45%)	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12
	Kostnad (kr/inv) inom funktionsnedsättning (SoL) <i>(jmf R12 i kr och %)</i>	1 830 (+152, +9%)	1 996 (+256, +15%)	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12	Kostnad samma nivå eller lägre jmf med R12

¹ Ett minustecken innebär att Linköpings kommuns kostnader är lägre än jämförbara kommuner (R12). Ett plustecken innebär att Linköpings kommuns kostnader är högre än jämförbara kommuner (R12).

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: En organisation med hög produktivitet och effektivitet

Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	Riktning 2024	Riktning 2025
Fler personer får det stöd de behöver i sitt hem.	Antal dygn på HVB och SIS.	HVB: 159 individer, 28 000 dygn SIS: 16 individer 2079 dygn	HVB: 159 individer, 27 935 dygn SIS: 15 individer 2133 dygn	minska	minska
	Andelen beslut om särskilt boende LSS	158 individer med beslut 20 boende särskild service beslut vuxna	187 individer med beslut 33 boende särskild service vuxna	minska	minska
En organisation som upptäcker och förhindrar välfärdsbrott	Antalet anmälda brott från förvaltningen kopplat till välfärdsbrott	0	0	öka	öka
Hållbara boendelösningar för hemlösa personer i missbruk	Antal personer i "Bostad först"	-	-	10	öka

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål:

Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	Riktning 2024	Riktning 2025
Goda arbetsplatser <i>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</i>	* Total sjukfrånvaro, %	8,9	7,7	minska	minska
	Män	8,5	7,4		
	Kvinnor	9,1	7,8		
	* Hållbart medarbetarengagemang (HME)	i u	i u	73	öka
	Män			73	
	Kvinnor			73	
	* Andel nyanställda kvar i organisation(%)	60,7	60,3	öka	öka
Hållbart chef- och ledarskap <i>Kommunens chefer är engagerade och har modet att tänka och göra på nya sätt för att utveckla medarbetare och verksamheter mot uppsatta mål.</i>	* Antal medarbetare per 1:a linjens chef	26	25	bibehålla	bibehålla
	* Chefsindex	i u	i u	57	öka
Nya vägar för kompetensförsörjning <i>Nya arbetssätt för att attrahera, utveckla och behålla medarbetare är under ständig utveckling liksom nya sätt att organisera och utföra arbetet för att kunna lösa kompetensförsörjningen.</i>	* Avgångsålder pension	65,2	65,9	öka	öka
	Män	64,3	67,6		
	Kvinnor	65,4	65,1		
	* Andel heltidsanställningar (%)	75,3	78,1	bibehålla	bibehålla ^{2*}
	Män	74,1	77,9		
	Kvinnor	75,7	78,1		
	* Personalavgångar externt (%)	11,1	11,8	minska	minska
Män	7,8	11,5			

² Förvaltningsdirektören fattade beslut om avsteg för ökad sysselsättning t o m mars 2025.

	Kvinnor	12,1	11,9		
--	---------	------	------	--	--

Nämndens verksamhet

Verksamhetsstyrning

Kommunallagen reglerar formerna för den kommunala demokratin. Verksamheterna för socialtjänst regleras genom olika speciallagar. Kommunfullmäktige beslutar om prioriteringar för social- och omsorgsnämnden som i sin tur ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, kommunövergripande mål, reglemente, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Den politiska viljeinriktningen uttrycks till social- och omsorgsnämnden genom kommunövergripande mål och prioriterade styrdokument samt genom nämndmål och nämndindikatorer. Mål- och verksamhetsstyrningen ska stödja verksamheternas arbete att nyttja resurserna effektivt och att tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Nämnden följer upp och analyserar sin verksamhet i förhållande till beslutad budget och rapporterar utvecklingen av internbudgeten med fokus på ekonomi, verksamhet, kvalitet och personal till kommunstyrelsen. Syftet är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Uppföljningen genomförs i form av delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrning är en del i det totala styrsystemet och handlar, liksom all styrning, om att påverka agerandet i en viss önskvärd riktning. Reglerna för ekonomistyrningen ska uppmuntra till ett sunt ekonomiskt agerande. Det innebär till exempel att alla ekonomiskt ansvariga ska handla med kommunens bästa för ögonen, något som kan medföra att nyttan för den totala ekonomin ibland måste gå före den enskilda enhetens bästa.

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av nämndens verksamhet. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att nämnden klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. En ekonomi i balans kräver kontroll på kostnader. Det är en förutsättning för att nå målet med de medel och resurser som finns tillgängliga. För att kunna bedriva en bra verksamhet förutsätts att det finns en god ekonomistyrning på alla nivåer. Som underlag för styrningen gör nämnden kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer och inom den egna organisationen. God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de nyttjas på ett effektivt sätt.

Det finansiella målet som Linköpings kommun definierat för god ekonomisk hushållning gäller även för social- och omsorgsnämnden, det vill säga hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten.

Volymutveckling

Volymmått	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Redovisning av volymmått inom nämndens verksamhet								
Antal aktualiseringar 0-20 år ackumulerat ³	6350 44 % flickor	7300	7500					
Antal inledda utredningar för barn och unga ackumulerat ⁴	1400 43 % flickor	1500	1500					
Antal pågående ärenden inom IFO/LSS/FHSoL för barn och unga ackumulerat ⁵	IFO 2090 LSS 500 FH/SoL 80	IFO 2200 LSS 490 FH/SoL 80	IFO 2200 LSS 490 FH/SoL 80					
Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser (bistånd) ackumulerat	716	750	800					
Antal barn och unga i dygnsvård (IFO/LSS/FH/SoL) ackumulerat	IFO: 470 LSS: 13 FH/SoL: IU	IFO: 470 LSS: 13 FH/SoL: IU	IFO: 470 LSS: 13 FH/SoL: IU					
Antal pågående ärenden inom IFO/LSS/FH SoL för vuxna ackumulerat ⁶	IFO: 1070 LSS:1280 FH SoL: 1570	IFO: 1100 LSS:130 0 FH SoL: 1600	IFO: 1150 LSS:13 50 FH SoL: 1600					
Antal vuxna som har ett beslut om boende särskild service (SoL/LSS) vuxna ackumulerat ⁷	SoL: 99 LSS: 530	SoL: 100 LSS: 530	SoL: 100 LSS: 530					

³ Qliksense aktualiseringar anmälan, annat sätt, ansökan, 0-20 nya under perioden

⁴ Qliksense, inledda utredningar anmälan ansökan annat sätt 0-20

⁵ Qliksense: Ärenden dashboard vuxen resp barn och unga, sorterat för ärendetyper, Ifo vuxen, ifo barn/vuxen. boende , FH Lss och FH SOL.

⁶ Qliksense: Ärenden dashboard vuxna sorterat för ärendetyper IFO vuxen, IFO barn/vuxen. Boende, LSS och FH SoL/FN Socialpsykiatri.

⁷ Utöver den redovisade uppgiften om verkställda beslut kan det också finnas ett antal beslut som ännu inte verkställts.

Antal vuxna som har beslut om daglig verksamhet ackumulerat	699	700	700					
Antal vuxna i dygnsvård IFO (HVB, skyddat boende, familjehem, SiS och behandlingsplacering) ackumulerat	HVB: 103 Skyddat boende: 33 Familjehem: 1 SiS: 24 Behandling: 22	HVB: 103 Skyddat boende: 33 Familjehem: 1 SiS: 24 Behandling: 22	HVB: 103 Skyddat boende: 33 Familjehem: 1 SiS: 42 Behandling: 22					
Antal vuxna med beslut om boendestöd ackumulerat	768	770	770					

Avrundat till närmaste tiotal.

Accumulerat: Sammanlagd summa under redovisad period. Ett ärende är all pågående aktivitet inom socialtjänsten för en enskild individ, dvs: kan innefatta både utredning, uppföljning och insatser. Dygnsvård används för att beskriva insatser som ger vård och behandling eller omsorg på heldygnsbasis under mer än halva månaden eller som bedrivs inom jourhem och akuthem även om dessa är en kortare period.

Kommentar

Boendestöd inom IFO låg tidigare i insatstypen Öppenvård och blev först under 2021 en egen insatstyp. Det innebär att det kan finnas ett antal personer som har beslut som fattats innan dess som är registrerade inom öppenvården och därmed inte inkluderas i redovisade siffror.

Förvaltningen har som ambition att minska antalet placeringar och öka antalet öppenvårdsinsatser markant.

Personal

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Antal tillsvidareanställda	1502	<1500	<1500	minska	minska	minska	minska	minska
Total sjukfrånvaro	7,7	7,5	7,0	minska	minska	minska	minska	minska
Externa personalavgångar	11,7	10	10	minska	minska	minska	minska	minska

Kommentar

För att förbättra verksamhetens kostnader och använda våra resurser på ett bättre sätt är inriktningen en minskning av antalet anställda. Genom att analysera arbetsprocesser och identifiera överlappande arbetsuppgifter kan vi göra organisationen mer effektiv och säkerställa att vi har rätt kompetens på rätt plats.

Förvaltningen arbetar aktivt med att minska både sjukfrånvaron och personalomsättning. Målsättningen innebär att vi kan sänka kostnader och samtidigt stärka vår position som en attraktiv arbetsgivare. Lägre sjukfrånvaro minskar behovet av vikarier medan minskad personalomsättning minimerar kostnaderna för rekrytering och inskolning av nya medarbetare. Dessutom bidrar dessa

åtgärder till en mer stabil och trivsamt arbetsmiljö, vilket ökar medarbetarnas engagemang och gör oss till en attraktiv arbetsgivare.

Planer och program

Avgifter

Avgifter inom Social- och omsorgsnämndens område handlar framförallt om avgifter för kost och boende samt tobaks- och alkoholtillstånd. Avgifterna regleras enligt lagstiftning och särskilda regelverk i förhållande till inkomst. Avgifterna justeras årligen enligt olika principer (tobak- och alkoholtillstånd justeras med längre tidsintervall) till exempel med index och prisbasbelopp.

Avgifterna listas på webben under:

Avgifter relaterade till tobaks- och alkoholtillstånd: <https://www.linkoping.se/naringsliv-och-arbete/tillstand-regler-och-tillsyn/serveringstillstand-for-alkohol/avgifter-serveringstillstand/>

Avgifter relaterade till omsorg LSS och SoL: <https://www.linkoping.se/kommun-och-politik/fakta-om-linkoping/regler-och-styrande-dokument/styrande-dokument/taxor-och-avgifter/taxa-avgifter-for-kost-och-boende-vid-insatser-med-stod-av-lss-och-sol/>

Verksamhet	Utfall 2023, mnr	Budget 2024, mnr	Budget 2025, mnr
Kost och boende	80	86	92
Tobaks- och alkoholtillstånd	2,7	2,4	2,9

Uppföljning av kommunala och privat utförare

Uppföljningar sker i enlighet med riktlinje för kvalitetsuppföljning. Därutöver sker uppföljningar inför att ny upphandling ska genomföras.

Uppdrag från nämnden

Följande uppdrag lämnas från nämnden till förvaltningen:

- Social- och omsorgsnämnden ska utifrån genomförd genomlysning och analys utveckla och effektivisera verksamhetsområdet LSS samt se över hur attraktiviteten för yrket kan stärkas.
- Social- och omsorgsnämnden ska utveckla, anpassa och effektivisera verksamheten med insatser på hemmaplan för att minska antalet externa placeringar.
- Social- och omsorgsnämnden ska utifrån redan antagen strategi fortsätta arbetet med att komma närmare nämndens målgrupp och etablera Nära socialtjänst Ryd.